

2020-04-06

Finansdepartementet

LM2020/000755

Säkrare samordningsnummer och bättre förutsättningar för korrekta uppgifter i folkbokföringen

Fi2020/00131/S3

Lantmäteriet ställer sig positivt till de förslag på åtgärder som presenteras i promemorian avseende säkrare samordningsnummer och bättre förutsättningar för korrekta uppgifter i folkbokföringen. En god kvalitet och tillförlitlighet avseende uppgifter i basregister, såsom register för folkbokföring och fastighetsregister, är av stor vikt för samhället i stort likväl som för enskilda, företag och organisationer.

Lantmäteriet tillstyrker förslagen avseende utökad underrättelseskyldighet, möjlighet att hålla adress uppdaterad för person med samordningsnummer samt enskilds möjlighet att själv ansöka om samordningsnummer hos Skatteverket vid behov.

I och med detta anser Lantmäteriet att möjlighet kommer att finnas till en utökad användning av samordningsnummer i relation till fastighetsägande. Detta samtidigt som förslaget bidrar till ökad samhällsnytta och bättre kvalitet.

Fastighetsinformationen används av många i samhället och genom förslaget skapas förutsättningar för bättre kvalitet på adressuppgifter och personinformation med anknytning till fastighet. Som exempel på ökad samhällsnytta kan nämnas då en fastighetsägare med samordningsnummer behöver nås t.ex. i samband med arbete inom detaljplaneprocessen eller lantmäteriförrättning.

I sammanhanget kan nämnas att fokus för tidigare yttranden från Lantmäteriet avseende samordningsnummer har varit fastighetsregistret och möjlighet till utökad användning av samordningsnummer för utländska fastighetsägare.

För närvarande finns förslag framtaget avseende lagändring rörande samfällighetsföreningsregistret¹. Förslaget innebär bl.a. krav på identitetsnummer i form av personnummer, samordningsnummer eller annat nummer; t.ex. födelsedatum. Samfällighetsföreningsregistret förs av Lantmäteriet i anslutning till Fastighetsregistret. Då detta register tidigare inte har omfattat identitetsnummer

¹ Några fastighetsrättsliga frågor, lagrådsremiss

belyses frågor som rör både fastighetsregistret och samfällighetsföreningsregistret i Lantmäteriets svar.

Slutligen vill Lantmäteriet även betona vikten av att sätta användningen av samordningsnummer som identitetsbeteckning i relation till digitalisering, användning av säkra identiteter i digitala tjänster och utländska e-legitimationer.

Kap. 6 Användningen av identitetsbeteckningar i Sverige

Det är viktigt att sätta användningen av identitetsbeteckningar i relation till digitalisering och användning av säkra identiteter i digitala tjänster.

Lantmäteriet arbetar med digitaliseringsfrågor inom ramen för ett antal regeringsuppdrag. Ett av uppdragen syftar till att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte².

Med förvaltningsgemensam digital infrastruktur avses en sammansättning av olika s.k. byggblock som stödjer och möjliggör ett säkrare och mer effektivt informationsutbyte. Ett av byggblocken avser identitet. Lantmäteriet vill därför lyfta vikten av att även samordningsnummer och dess användning beaktas i relation till byggblocket identitet. Även hantering av samordningsnummer i relation till användning av utländska e-legitimationer för att nyttja digitala tjänster bör beaktas i sammanhanget.

Ytterligare en frågeställning som Lantmäteriet vill lyfta avseende användning av identitetsbeteckningar rör möjligheten till utbyte av beteckningar i fastighetsregistret. Idag finns inte något uttryckligt stöd för att göra ett utbyte av identitetsbeteckningar i fastighetsregistret. Ett tydliggörande bör införas med avseende på att samordningsnummer får anges i fastighetsregistrets inskrivningsdel samt att utbyte får ske när ett identitetsnummer såsom ett s.k. GD-nummer³ eller samordningsnummer ersätts med ett annat identitetsnummer.

Enligt 44 § 1 p. Förordningen (2000:308) om fastighetsregister (FRF) ska uppgifter om lagfart avse förvärvarens person- eller organisationsnummer, om sådant finns, och namn. Det finns med andra ord inte något hinder mot att registrera uppgift om en lagfaren ägare till en fastighet utan identitetsnummer om ett sådant saknas. Vidare saknas det uttryckligt stöd i förordningen för att registret får innehålla uppgift om samordningsnummer. Lantmäteriet tolkning har hittills varit att GD-nummer och samordningsnummer ska likställas med sådant personnummer som anges i förordningen. Med tanke på samordningsnumrets stärkta roll samt att det angivna förslaget får antas medföra ett ökat användande av samordningsnummer, anser Lantmäteriet att det finns goda anledningar att tydliggöra förutsättningarna för användningen av samordningsnummer även i fastighetsregistret.

Förordningen (2000:308) om fastighetsregister (FRF) innehåller i 53 § bestämmelser om när byte av namn och adressuppgift får ske i fastighetsregistrets inskrivningsdel. I andra stycket anges att en sådan åtgärd endast får vidtas om det i

² Uppdrag att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte, Infrastrukturdepartementet, 2019-12-11

³ GD, förkortning av gemensamma distriktet. Lantmäteriet får GD-nummer från Skatteverket i samband med avisering av fastighetstaxeringsinformation.

inskrivningsdelen finns ett personnummer eller organisationsnummer för den som åtgärden avser. Det finns däremot inte något uttryckligt stöd för att ersätta ett identitetsnummer med ett annat.

Kap. 8 Underrättelser om fel i folkbokföringen

Skyldigheten för vissa aktörer att lämna uppgifter till Skatteverket regleras i 2 § folkbokföringsförordningen (1991:749). Lantmäteriet ingår idag inte bland de som där anges.

Kap. 8.3 En utvidgad underrättelseskyldighet

Lantmäteriet tillstyrker att underrättelseskyldigheten utvidgas då detta bidrar till ökad kvalitet och tillförlitlighet i officiella register. Att kvaliteten i folkbokföringsdatabasen förbättras påverkar indirekt kvaliteten i fastighetsregistret.

Det som förts fram i fråga om risken för röjande av sekretesskyddade personuppgifter p.g.a. förslaget bedöms av skäl som framförs i promemorian (sid. 41) inte tala emot förslaget om en utvidgad underrättelseskyldighet.

En förändring i form av en utökad skyldighet innebär att Lantmäteriet behöver se över hur detta på bästa sätt kan implementeras i verksamheten. Detta bedöms kunna hanteras inom ramen för dagens verksamhet.

Kap. 9 Vissa steg mot ett säkrare samordningsnummer

Lantmäteriet instämmer i att åtgärder bör vidtas för att bättre tillgodose behovet av en säker och användbar identitetsbeteckning. Förslaget innebär ett klagörande av att ett samordningsnummer är en identitetsbeteckning. Detta har bl.a. betydelse för möjligheterna att utbyta information mellan offentliga aktörer och mellan offentliga och privata aktörer och bör därför tillstyrkas.

Promemorian (sid 50) definierar person- och samordningsnummer som identitetsbeteckningar vars syften huvudsakligen är att undvika personförväxling och att underlätta informationsutbyten om personer myndigheter emellan. Detta är viktigt för Lantmäteriets informationsutbyten med andra aktörer och för alla användare av fastighetsregistret.

Kap. 9.2 Samordningsnummer efter egen ansökan

Lantmäteriet tillstyrker förslaget att enskilda själva ska kunna ansöka om samordningsnummer om de har ett behov av detta, exempelvis om de äger en fastighet i Sverige.

För att tillgodose ett utökat behov av samordningsnummer föreslås att numren ska kunna tilldelas efter ansökan av enskild som har en sådan anknytning till Sverige att personen kan antas behöva en identitetsbeteckning. Förslaget förenas med en utökad identitetskontroll.

Den nu gällande regleringen kring samordningsnummer har grundat sig på att det är myndigheten som har behov av identitetsbeteckningen i sin verksamhet. För

hantering av lagfartsansökan och registrering av ägande i fastighetsregister är dock avsaknad av identitetsbeteckning inte något hinder.

I tidigare remissyttranden med avseende på en utökad användning av samordningsnummer har Lantmäteriet lyft förslaget att den enskilde borde ha möjlighet att själv ansöka om samordningsnummer t.ex. inför fastighetsköp.

Får förvärvaren nu möjlighet att själv ansöka om samordningsnummer kan identitetsnumret finnas med redan när lagfartsansökan inges.

Värt att notera i sammanhanget är att identitetsnummer nu även är tänkt att införas i samfällighetsföreningsregistret. Även i det sammanhanget är det positivt att den enskilde själv har möjlighet att ansöka om samordningsnummer.

I promemorian (sid 55) anges att den anknytning till Sverige som ska krävas för erhålla ett samordningsnummer kan t.ex. bestå av att den enskilde eller någon annan i familjen äger eller innehar fast egendom eller innehar en bostad med bostadsrätt. Tomträtt har samma betydelse som lagfart.

Även den som är med i styrelsen för en samfällighetsförening bör kunna ansöka om samordningsnummer.

Kap. 9.5 Avregistrera person med samordningsnummer

I promemorian föreslås att Skatteverket ska kunna avregistrera person med samordningsnummer.

Om inte den enskilde eller den som kan begära tilldelning av samordningsnummer anmäler hos Skatteverket att det finns ett fortsatt behov av numret ska den person som tilldelats numret avregistreras vid utgången av det femte kalenderåret efter det år numret tilldelades. En sådan anmälan måste därefter göras vart femte år för att inte avregistrering ska ske.

För fastighetsregistret behöver detta förslag dock sättas i relation till att ett fastighetsägande ofta sträcker sig längre än fem år och att även information om tidigare ägare finns i registret.

Från Lantmäteriet kan därför behov finnas att samordningsnummer inte avregistreras med automatik inför utgången av det femte kalenderåret. Detta förslag kräver ytterligare utredning avseende hantering.

Kap. 12 Konsekvenser

Lantmäteriet ställer sig så som tidigare positivt till en utökad användning av samordningsnummer. Flera av de åtgärder som lyfts har tidigare diskuterats som möjliga alternativ för att komma vidare i frågan med avseende på samhällsnytta och god kvalitet.

För Lantmäteriets del innebär förslaget behov av att implementera rutiner i verksamheten avseende utökad underrättelseskyldighet. Vidare att utreda om fall kan uppstå där Lantmäteriet som myndighet bör ansöka om att samordningsnummer som förekommer i fastighetsregister eller samfällighetsföreningsregister, inte bör avregistreras.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Susanne Ås Sivborg.

Föredragande i ärendet har varit Magdalena Andersson. I den slutliga handläggningen har även deltagit Anders Lundquist, David Fridh, Per Sörbom, Anders Axlund och Anders Svensson.

För Lantmäteriet

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Susanne Ås Sivborg', written in a cursive style.

Susanne Ås Sivborg
Generaldirektör